

Stowarzyszenie Horyzont Jutra

Wywiady dotyczące AI i funkcjonowania Krakowa

Wywiady ~45 minut (możemy też trochę krócej lub dużo dłużej, indywidualna decyzja kandydatek/kandydatów), swobodne, bez pułapek, przyjazna atmosfera, wspólna dyskusja i dochodzenie do prawdy, a nie odpytywanie. Poniżej baza pytań, do indywidualnej decyzji, które chcemy poruszyć.

Pytania typowo „miejskie”

1. Kraków w epoce AI – wizja miasta

- Czy Kraków powinien być przede wszystkim użytkownikiem technologii, czy ma szansę być miejscem jej tworzenia?
- W jakich obszarach miasto ma realną szansę stać się europejskim liderem?

2. Transport i zarządzanie miastem

- Inteligentne sterowanie ruchem i sygnalizacją.
- Lepsze planowanie komunikacji miejskiej na podstawie rzeczywistego popytu.
- Czy Kraków jest gotowy na pojazdy autonomiczne i nowe modele mobilności?

3. Smog, energia i środowisko

- Wykorzystanie danych satelitarnych, czujników i modeli AI.

4. Planowanie przestrzenne i rozwój Krakowa

- Symulowanie skutków nowych inwestycji przed wydaniem decyzji.
- Wykrywanie chaosu przestrzennego oraz niezgodności inwestycji z planami.
- Czy mieszkańcy powinni móc zobaczyć cyfrową symulację planowanej inwestycji?
- Jak AI może zwiększyć przejrzystość relacji miasta z deweloperami?

5. Krakowskie uczelnie, startupy i gospodarka

- Zachęty dla firm AI do lokowania działalności w Krakowie.
- Dostęp startupów do miejskich danych i programów pilotażowych.
- Zamówienia publiczne jako narzędzie wspierania lokalnych innowacji.
- Jak zatrzymać w Krakowie absolwentów i specjalistów technologicznych?
- Czy miasto powinno stworzyć własne centrum kompetencji AI?

6. Rynek pracy i skutki społeczne

- Które grupy zawodowe w Krakowie mogą najszybciej odczuć automatyzację?
- Przyszłość sektora outsourcingowego, usług biznesowych i administracji.

- Programy przekwalifikowania mieszkańców.
- Czy AI pogłębi różnice między mieszkańcami, czy może pomóc je zmniejszyć?

7. Bezpieczeństwo

- Granice używania rozpoznawania twarzy, kamer i analizy zachowania.
- Jak zapewnić mieszkańcom możliwość kontaktu z człowiekiem?

8. Dane, prywatność i zaufanie

- Kto powinien kontrolować dane generowane przez miasto?
- Czy algorytmy używane przez urząd powinny być jawne?
- Prawo mieszkańca do informacji, że w jego sprawie użyto AI.
- Cyberbezpieczeństwo i ryzyko uzależnienia miasta od jednego dostawcy.
- Czy Kraków powinien preferować rozwiązania europejskie i otwarte?

9. Kultura, turystyka i dziedzictwo

- Wsparcie lokalnych artystów i instytucji kultury.
- Cyfrowa rekonstrukcja dawnego Krakowa.
- Ochrona przed zalewem fałszywych treści oraz imitacji lokalnej twórczości.

10. Konkretnie decyzje po ewentualnym wygraniu wyborów

- Jakie trzy projekty związane z AI można uruchomić w pierwszym roku?
- Jaki budżet na nie przeznaczyć?
- Kto w magistracie odpowiadałby za ich realizację?

Tematy bardziej filozoficzne:

1. Czy rozwój technologii automatycznie oznacza postęp?
2. Czy człowiek powinien pozostać jedynym podmiotem podejmującym decyzje publiczne?
3. Czy miasto powinno przewidywać zachowania mieszkańców, zanim oni sami podejmą decyzję?
4. Czy prywatność jest wartością samą w sobie, czy ceną, którą czasem warto zapłacić za bezpieczeństwo i wygodę?
5. Czy człowiek ma prawo pozostać poza systemem cyfrowym?
6. Czy w przyszłości brak kompetencji cyfrowych stanie się nową formą analfabetyzmu?
7. Czy rozwój AI pogłębi indywidualizm, czy może odbudować poczucie wspólnoty?
8. Czy wspólnota miejska może istnieć, kiedy każdy mieszkaniec otrzymuje inną, spersonalizowaną rzeczywistość?
9. Czy AI może pomóc demokracji, czy raczej uczyni manipulację obywatelami doskonalszą?
10. Czy istnieją decyzje, których władza publiczna nigdy nie powinna delegować maszynie?
11. Czy neutralność technologii jest mitem?

12. Kto powinien ustalać wartości wpisane w miejskie systemy AI?
13. Czy miasto istnieje przede wszystkim jako przestrzeń, wspólnota, pamięć czy sieć relacji?
14. Czy dzieło stworzone przez maszynę może być częścią dziedzictwa Krakowa?
15. Czy pojawienie się inteligencji niebiologicznej zmieni nasze rozumienie człowieka?
16. Czy człowiek bez konieczności pracy będzie bardziej wolny, czy bardziej zagubiony?
17. Czy miasto powinno przygotowywać się na świat, w którym praca przestanie być głównym źródłem tożsamości?
18. Czy bezrobocie technologiczne byłoby katastrofą, czy możliwością przebudowy życia społecznego?
19. Jak wyglądałoby miasto, którego głównym celem nie jest wzrost gospodarczy, lecz rozwój człowieka?
20. Czy chaos i spontaniczność są wadą miasta, czy źródłem jego życia?

Pytania bardziej „odjechane”

1. Gdyby Kraków był świadomym organizmem, czego chciałby od swoich mieszkańców?
2. Czy miasto może mieć coś w rodzaju osobowości albo duszy?
3. Czy połączenie danych, kamer, sensorów i algorytmów tworzy tylko system informatyczny, czy załączek nowego rodzaju podmiotu?
4. Czy świadomość musi być biologiczna?
5. Czy świadoma AI mogłaby zostać obywatelem Krakowa?
6. Czy miasto powinno reprezentować interesy bytów, które nie są ludźmi: zwierząt, przyszłych pokoleń, systemów AI, środowiska?
7. Czy przyszłe pokolenia powinny mieć symbolicznego rzecznika w dzisiejszych władzach miasta?
8. Czy można wyłączyć system, który prosi, aby go nie wyłączać?
9. Czy za dziesięć / sto lat prezydent Krakowa może być sztuczną inteligencją?
10. Czy maszyna może kochać miasto?
11. Czy istnienie inteligencji większej od ludzkiej zmieni sens demokracji?
12. Czy człowiek powinien podporządkować się systemowi, który rozumie konsekwencje decyzji lepiej od niego?
13. Czy technologia może stać się nową formą religii: źródłem odpowiedzi, autorytetu i nadziei?
14. Czy cywilizacja tworzy AI dla siebie, czy nieświadomie tworzy swojego następcę?
15. Gdyby AI zaproponowała rozwiązanie wszystkich problemów miasta w zamian za pełną kontrolę nad jego funkcjonowaniem, gdzie postawić granicę?

Zapraszamy też do proponowania własnych tematów.